

การคาดการณ์สภาวะความผิดปกติของปริมาณฝนสะสมและความเสี่ยงภัยพิบัติของประเทศไทย สำหรับช่วงเดือนกันยายน 2569 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2570 จากผลการพยากรณ์รายฤดูกาล ECMWF ประจำเดือนสิงหาคม 2569

ผลการพยากรณ์ลักษณะสภาพอากาศรายฤดูกาลของ ECMWF Ensemble Mean ระหว่างเดือนกันยายน 2569 ถึง กุมภาพันธ์ 2570 รอบการพยากรณ์ประจำเดือนสิงหาคม 2569 พบว่า ประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงการกำลังเพิ่ญสภาวะ ENSO ที่กำลังก่อตัวและทวีความรุนแรงขึ้นในมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออก โดยองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก คาดการณ์ว่าเอลนีโญจะทวีความรุนแรงต่อเนื่องจนกลายเป็นเหตุการณ์กำลังแรง ซึ่งจะสูงสุดในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2569 และอาจจะลากยาวไปถึงกลางปีหน้า โดยจะสามารถส่งผลให้อุณหภูมิพื้นผิวสูงกว่าค่าปกติในหลายพื้นที่ของโลก และรูปแบบฝนอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ควรต้องจับตา

ความผิดปกติของปริมาณฝนสะสม (Total Accumulated Precipitation Anomaly) ของประเทศไทย ในเดือนกันยายน 2569 พบว่า มีแนวความชื้นสูงกว่าค่าปกติระหว่าง +30 ถึง +90 มิลลิเมตร พาดตามแนวเทือกเขาชายแดนด้านตะวันตก ครอบคลุมภาคเหนือตอนบนและภาคตะวันตกของไทยต่อเนื่องจากฝั่งเมียนมา รวมถึงบริเวณที่มีการขึ้นลงของร่องมรสุมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเฉพาะตอนบนและฝั่งตะวันออก ขณะที่พื้นที่ราบภาคกลางและภาคใต้ส่วนใหญ่ยังใกล้เคียงค่าปกติถึงต่ำกว่าเล็กน้อย ดังนั้น ในเดือนนี้จึงเป็นช่วงสำคัญที่ต้องเฝ้าระวังน้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่มบริเวณพื้นที่ลาดเชิงเขาบริเวณภาคเหนือตอนบนและภาคตะวันตก รวมถึงน้ำล้นตลิ่งและคันกั้นน้ำ โดยเฉพาะบริเวณจังหวัดติดริมน้ำโขงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ต้นเดือนตุลาคมเป็นต้นไปสถานการณ์ฝนอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยฝนลดอาจจะต่ำกว่าค่าปกติระหว่าง -10 ถึง -30 มิลลิเมตร ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องจนถึงเดือนพฤศจิกายน นับเป็นสัญญาณการเริ่มเข้าสู่ช่วงการสิ้นสุดฤดูฝน ซึ่งมาเร็วกว่าปกติ ที่เป็นลักษณะเด่นของปีเอลนีโญ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการน้ำควรเร่งบริหารจัดการน้ำต้นทุนในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำโดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมของน้ำใช้งานให้เพียงพอสำหรับฤดูแล้งที่จะยาวนานขึ้นในปีหน้า ส่วนที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องในเดือนธันวาคม 2569 ถึง มกราคม 2570 คือ บริเวณภาคใต้ทั้งฝั่งอ่าวไทยและอันดามันอาจจะพบการปรากฏสัญญาณของฝนสูงกว่าค่าปกติประมาณ +10 ถึง +50 มิลลิเมตร ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของช่วงร่องมรสุมลดลงพาดผ่านมาปกคลุมพร้อมกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดเข้ามาทางอ่าวไทยตามฤดูกาลของภาคใต้ ดังนั้นช่วงนี้จึงเป็นเดือนที่ต้องเฝ้าระวังน้ำท่วมฉับพลันและน้ำล้นตลิ่งเป็นพิเศษ โดยเฉพาะบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ก่อนที่สภาวะฝนจะกลับสู่ภาวะต่ำกว่าปกติทั่วประเทศอีกครั้งในเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งจะเป็นช่วงที่มีแนวโน้มของการเผชิญภัยแล้งขยายวงกว้างในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำหรับอุณหภูมิพื้นผิวเฉลี่ย (Surface Temperature Anomaly) พบว่า ประเทศไทยมีโอกาสมีอุณหภูมิสูงกว่าค่าปกติทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยในเดือนกันยายน ถึง ตุลาคม อาจจะอยู่ที่ระดับค่อนข้างสม่ำเสมอ +1 ถึง +2 องศาเซลเซียส ก่อนที่ในเดือนพฤศจิกายนจะเริ่มปรากฏลักษณะอากาศร้อนเฉพาะพื้นที่เพิ่มขึ้นถึง +3 องศาเซลเซียส โดยเริ่มจากบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเฉพาะตอนล่างของภาค และขยายตัวครอบคลุมภาคเหนือ ภาคกลางตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งภาคในช่วงเดือนธันวาคม 2569 ถึง กุมภาพันธ์ 2570 ซึ่งเป็นช่วงที่ควรเป็นฤดูหนาวตามปกติของไทย ลักษณะเช่นนี้บ่งชี้ว่าฤดูหนาวปีนี้ของไทยจะไม่หนาวจัดตามฤดูกาลปกติและอาจจะมีผลร่วมด้วย ทำให้อากาศไม่หนาวจัดและแล้งกว่าปกติ โดยช่วงที่ต้องเฝ้าระวังคือระหว่างเดือนธันวาคม 2569 ถึง กุมภาพันธ์ 2570 ซึ่งอุณหภูมิและความแล้งที่สูงร่วมกันเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อการเกิดไฟป่าและการเผาในที่โล่งทางการเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน แพร่ พะเยา และน่าน และภาคตะวันตก ได้แก่ ตาก กาญจนบุรี ทั้งนี้ นอกจากการเฝ้าระวังสถานการณ์ปัญหาหมอกควันจากฝุ่นละออง PM_{2.5} ในประเทศแล้ว การติดตามสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันของประเทศเพื่อนบ้านจากกิจกรรมการเผาในที่โล่งที่สามารถมีผลต่อคุณภาพอากาศในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลรวมถึงภาคกลางของประเทศไทย ควรมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบแบบแผนบูรณาการร่วมกับผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนกลุ่มเปราะบางจากสภาพอากาศที่ร้อนผิดปกติด้วย

การเฝ้าระวังจากภัยจากพายุฤดูร้อนช่วงปลายปีในช่วงปลายฤดูฝนระหว่างเดือนกันยายน ถึง ตุลาคม สามารถประเมินเบื้องต้นได้จากความเร็วลมระดับผิวพื้น โดยจากผลการคาดการณ์พบว่าความผิดปกติของลมระดับผิวพื้น (Surface Wind Speed Anomaly) ในเดือนกันยายน 2569 ปรากฏความเร็วลมสูงกว่าค่าปกติโดยเฉพาะบริเวณ การเริ่มจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อเนื่องมายังภาคกลางรวมถึงกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ตอนบน ดังนั้น การเฝ้าระวังลักษณะเหตุการณ์พายุฤดูร้อนจากฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ฟ้าผ่า ฝนตกหนัก น้ำท่วมฉับพลัน และความเสียหายต่ออาคาร บ้านเรือน สาธารณูปโภค ต้นไม้ ป้ายโฆษณา รวมถึงชีวิตและทรัพย์สินอื่น ๆ ต้องเฝ้าระวังจากการแจ้งเตือนจากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงที่มีความกดอากาศสูงเริ่มเข้ามามีอิทธิพลและแนวร่องมรสุมที่พัดผ่านตอนบนของประเทศลดตัวลงมา ทั้งนี้ ลักษณะดังกล่าวอาจสัมพันธ์กับกิจกรรมพายุหมุนเขตร้อนหรือร่องมรสุมที่แรงกว่าปกติ ขณะที่พื้นที่ภาคกลางและทะเลอันดามันของไทยมีลมแรงกว่าปกติเล็กน้อย ดังนั้นจึงควรเฝ้าระวังคลื่นลมแรงในอ่าวไทยและทะเลอันดามันรวมถึงฝนตกหนักจากลมมรสุมที่มีกำลังแรงในช่วงนี้ หลังจากนั้นตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง กุมภาพันธ์ ความผิดปกติของลมเหนือแผ่นดินไทยแทบไม่นับสำคัญ โดยใกล้เคียงกับค่าปกติ อย่างไรก็ตาม ผลการคาดการณ์พบสัญญาณลมอ่อนกว่าปกติอย่างต่อเนื่องในเดือนธันวาคม 2569 ถึง กุมภาพันธ์ 2570 ซึ่งอาจจะเป็นสัญญาณของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือลมหนาวของรอบฤดูกาลนี้อาจจะมีกำลังอ่อนกว่าค่าปกติ ทำให้การถ่ายเทและระบายอากาศในประเทศไทยและภูมิภาคลดลง เมื่อพิจารณาประกอบกับอุณหภูมิที่สูงและฝนที่น้อยกว่าปกติแล้ว จะพบว่า ความเสี่ยงต่อภาวะลมอ่อนและสภาวะอากาศปิดจะมีโอกาสเพิ่มขึ้นและเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ที่สถานการณ์อาจจะมาเยือนเร็วขึ้นกว่าปกติบริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลรวมถึงพื้นที่ภาคกลาง โดยเฉพาะในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรข้าวและอ้อยในเดือนธันวาคม 2569 ถึง กุมภาพันธ์ 2570

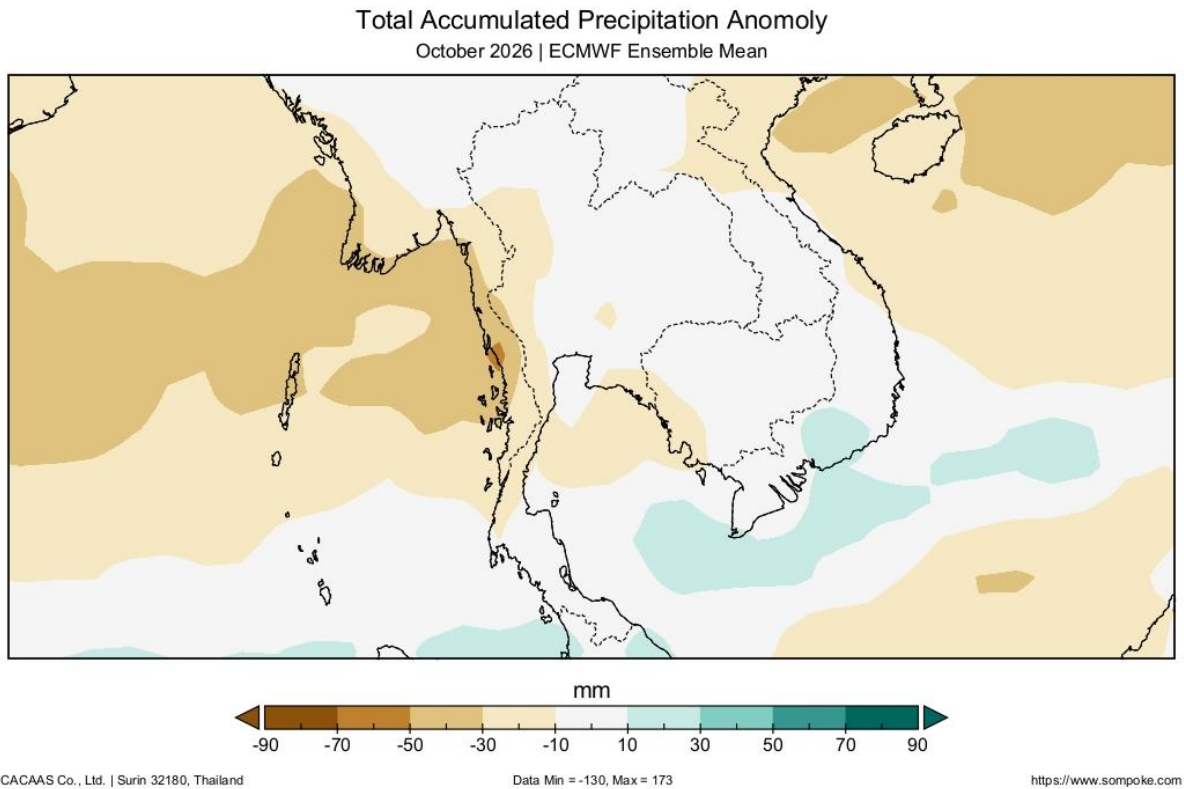
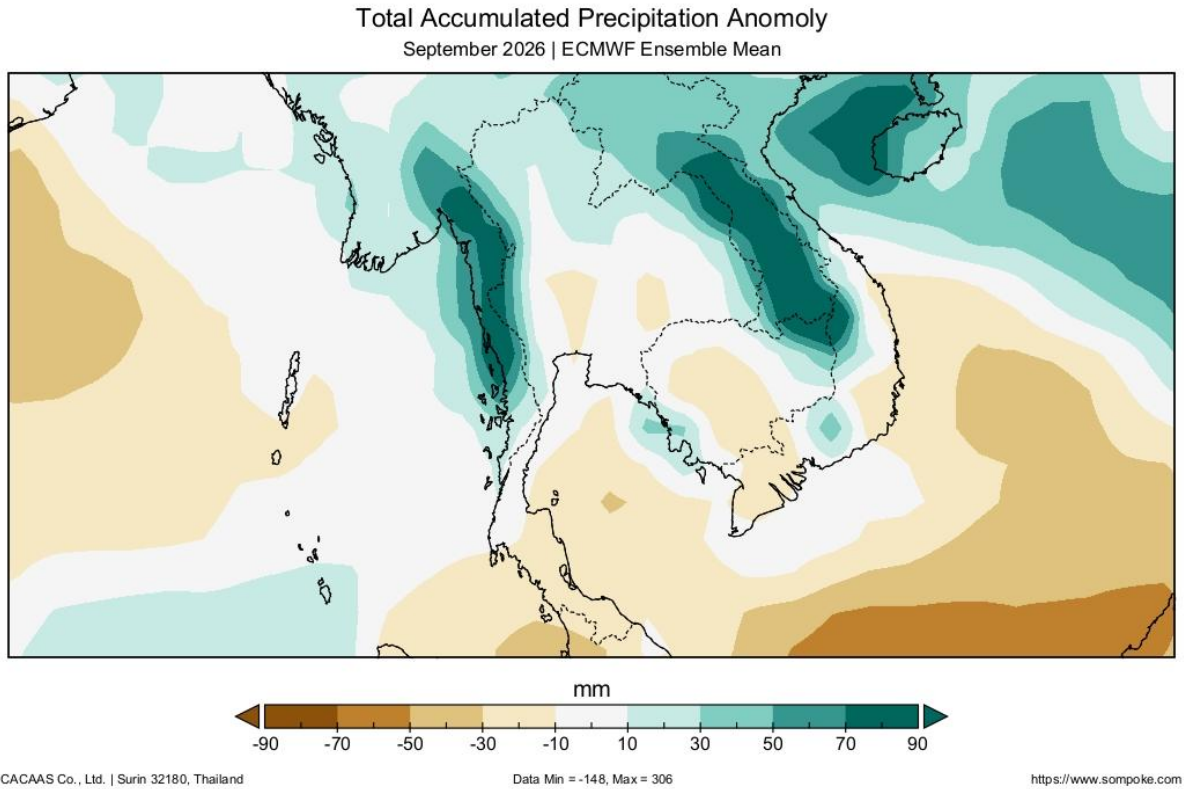
ข้อมูล: ECMWF Ensemble Mean Seasonal Forecast | Initialized August 2026

วิเคราะห์โดย: Clean Air and Climate as a Service (CACAAS)

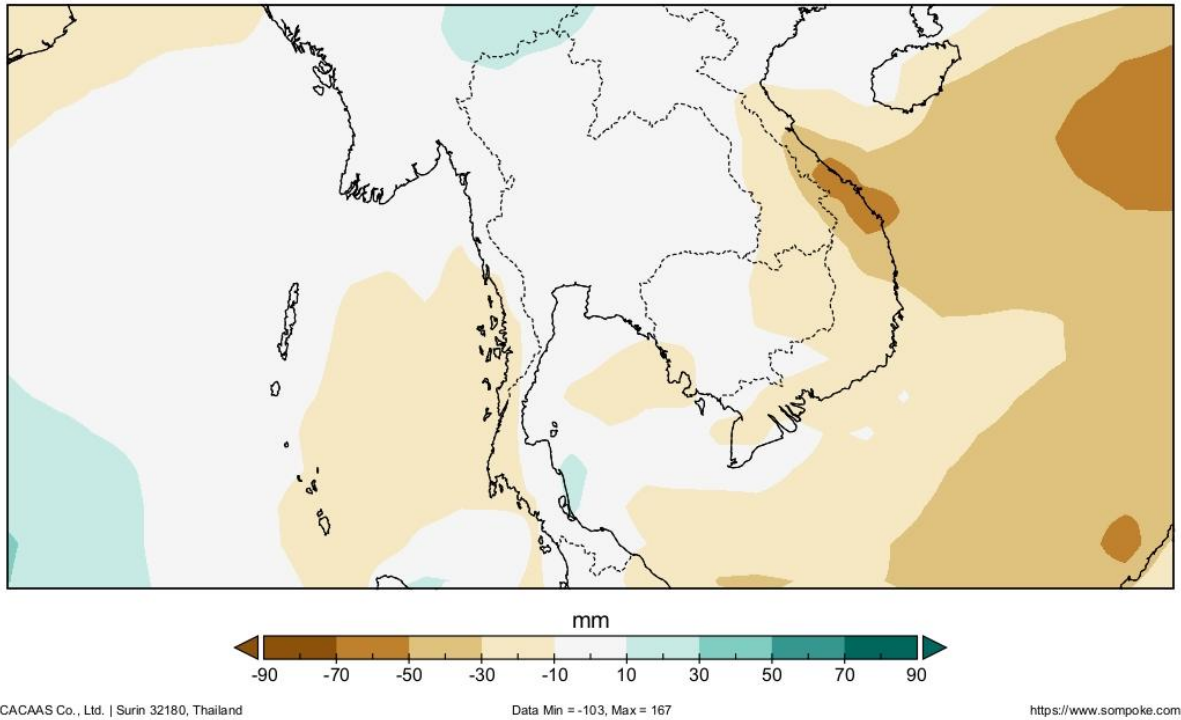
ที่อยู่: อ.จอมพระ จ.สุรินทร์ | อีเมล: cacaascoltd@gmail.com | เว็บไซต์: <https://www.sompoke.com>

*** ผลการคาดการณ์และวิเคราะห์ปริมาณฝนรายฤดูกาลระยะกลางเป็นข้อมูลที่อยู่ระหว่างการพัฒนางานวิจัย ไม่สามารถใช้สำหรับอ้างอิงอย่างเป็นทางการได้ โดยความถูกต้องแม่นยำสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยขึ้นอยู่กับข้อมูลนำเข้าที่มีการปรับปรุงใหม่ให้ใกล้เคียงปัจจุบัน โปรดใช้ดุลยพินิจในการรับข้อมูลและความเสี่ยงจากการใช้ข้อมูล และโปรดติดตามข่าวสารและประกาศจากหน่วยงานทางการอย่างสม่ำเสมอ ***

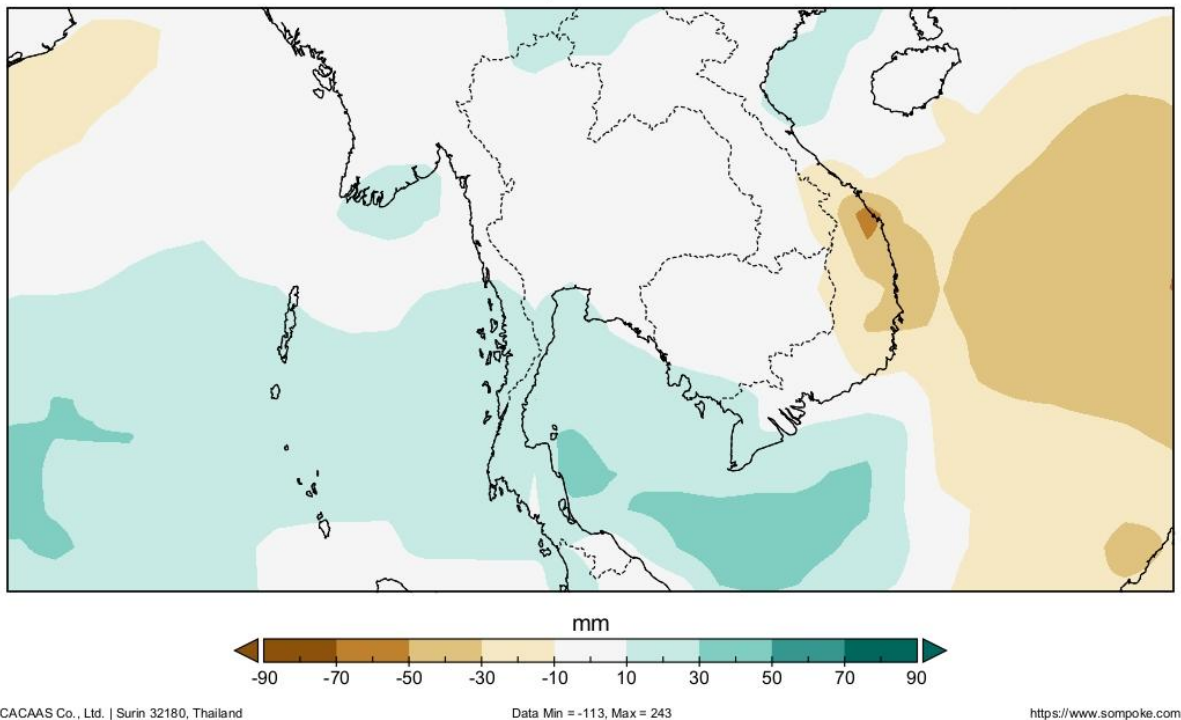
1) Total Precipitation Anomaly

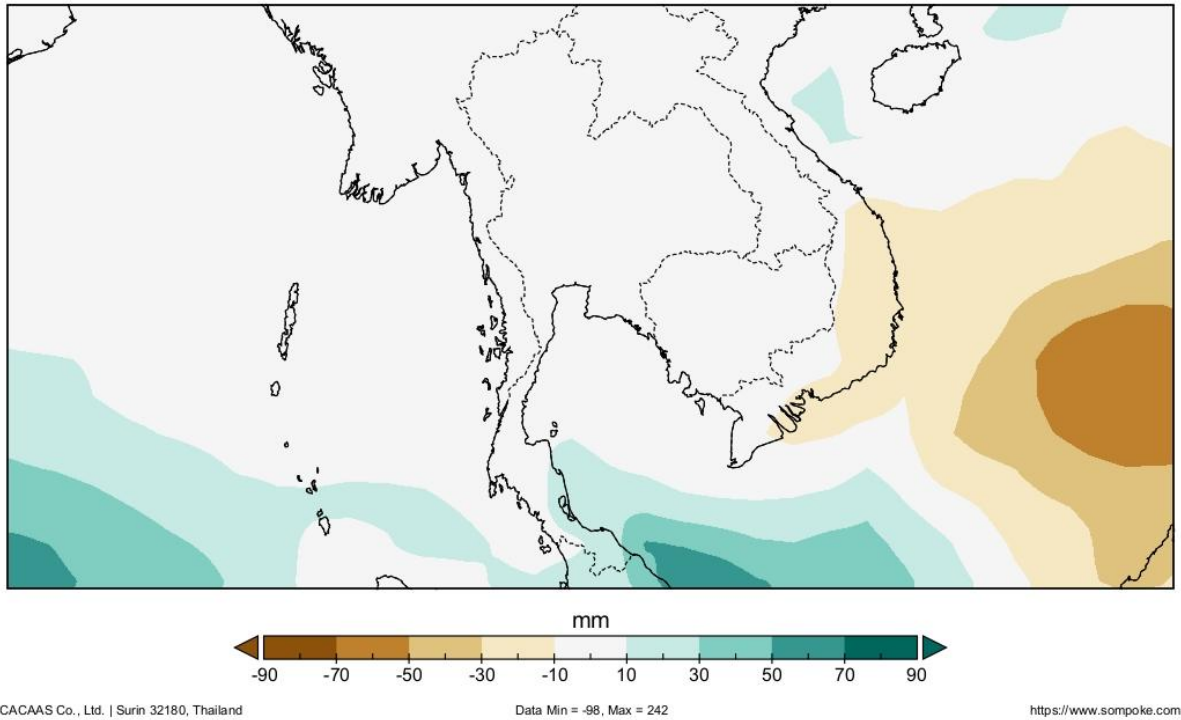
Total Accumulated Precipitation Anomaly
November 2026 | ECMWF Ensemble Mean

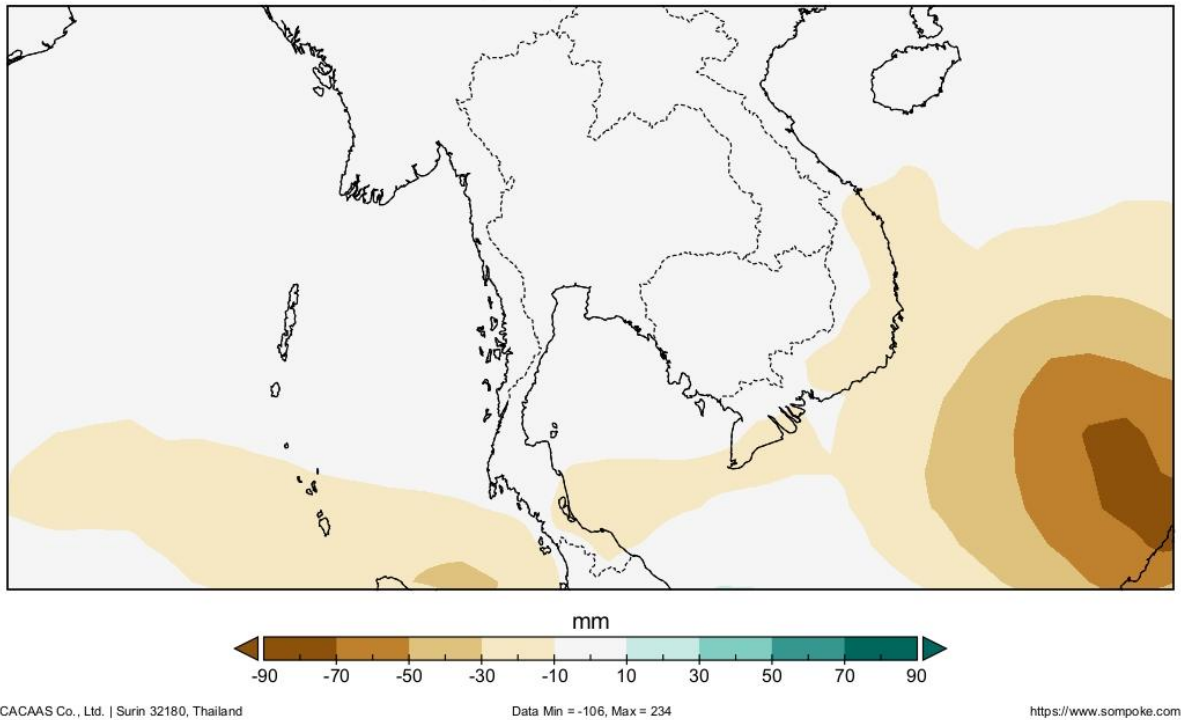
Total Accumulated Precipitation Anomaly
December 2026 | ECMWF Ensemble Mean

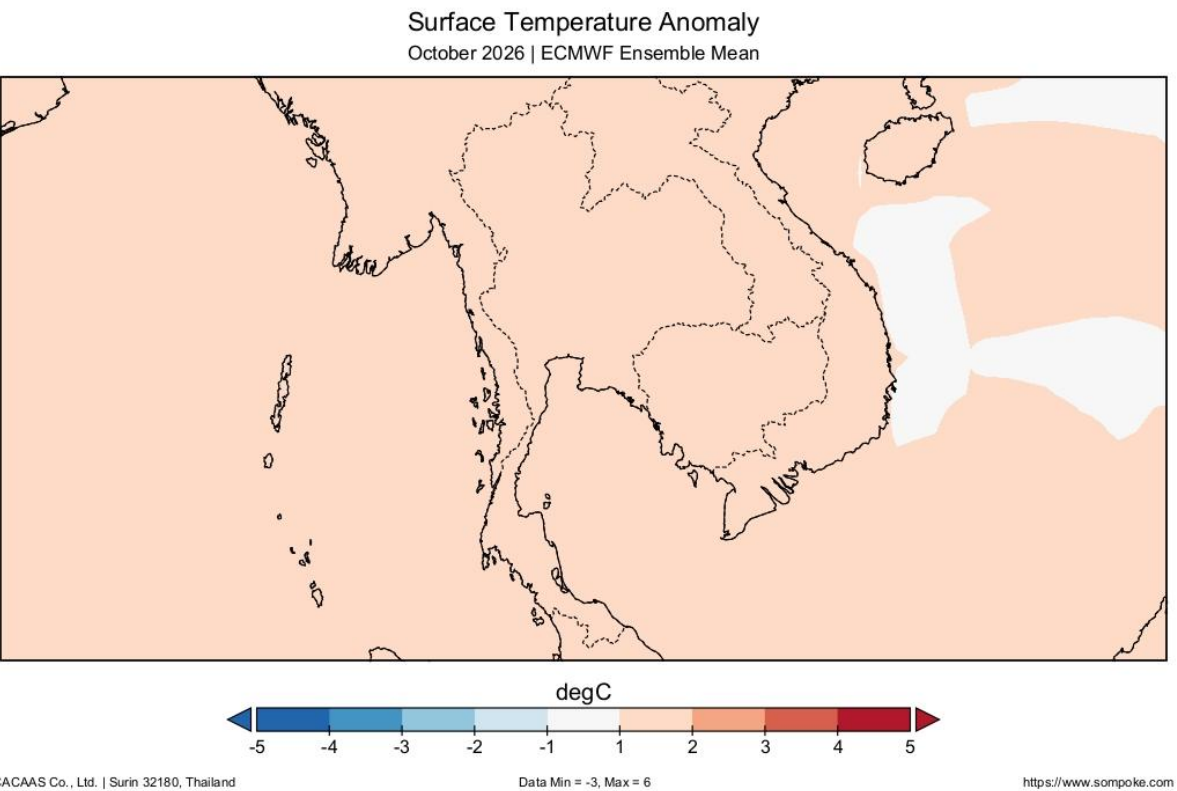
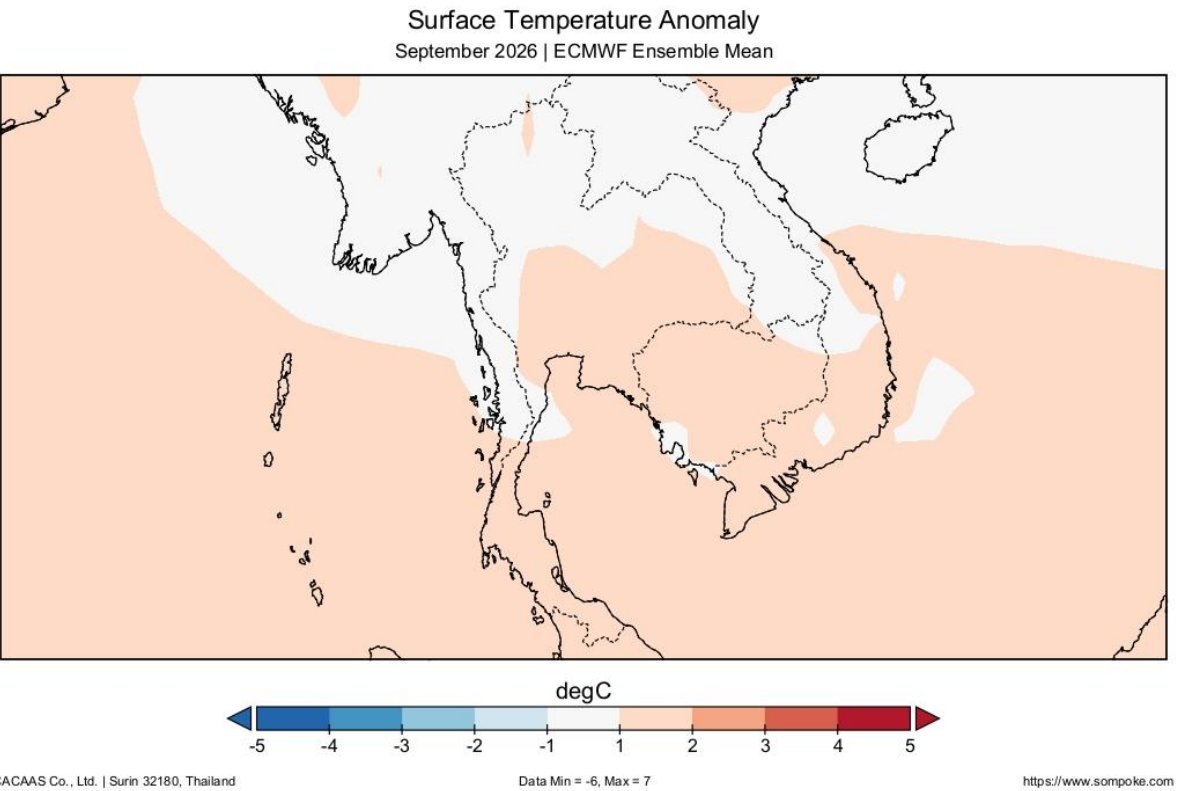
Total Accumulated Precipitation Anomaly
January 2027 | ECMWF Ensemble Mean

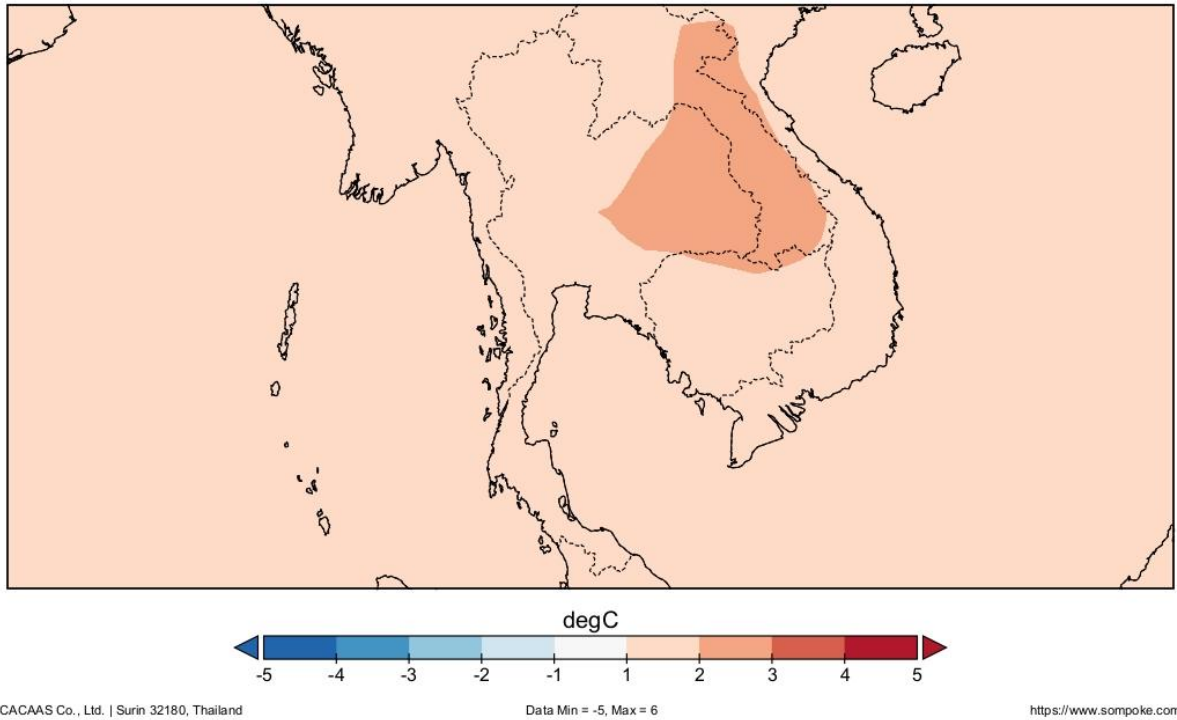
Total Accumulated Precipitation Anomaly
February 2027 | ECMWF Ensemble Mean

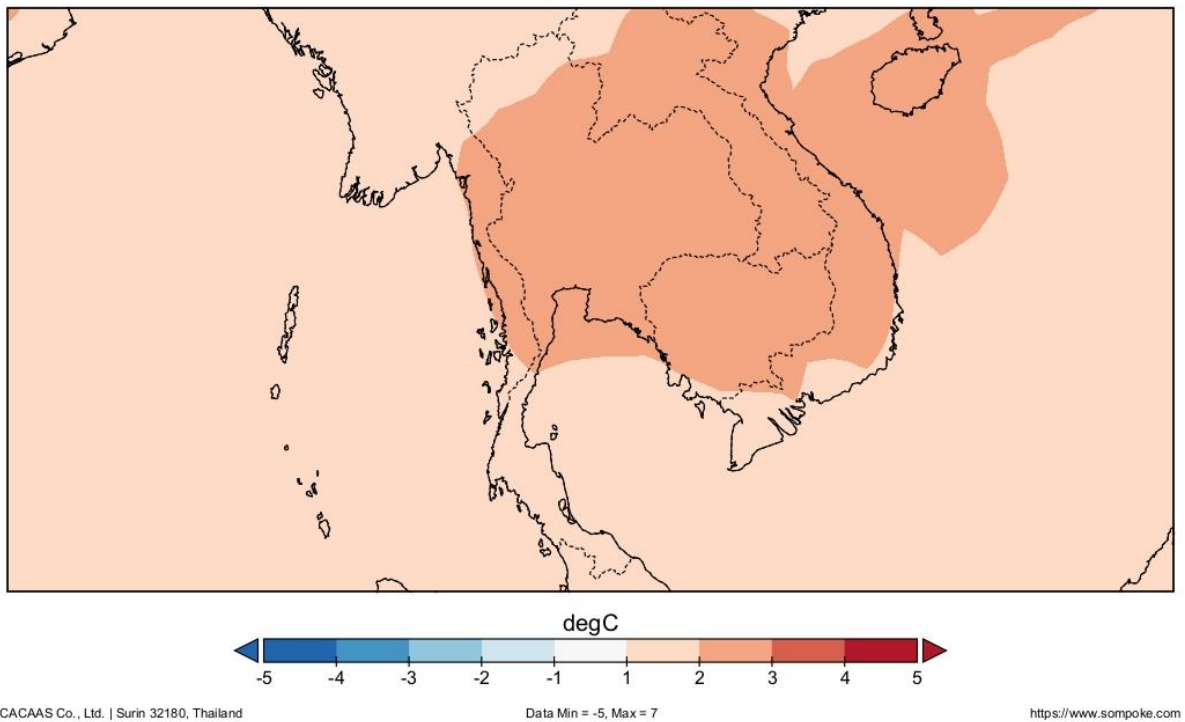
2) Surface Temperature Anomaly

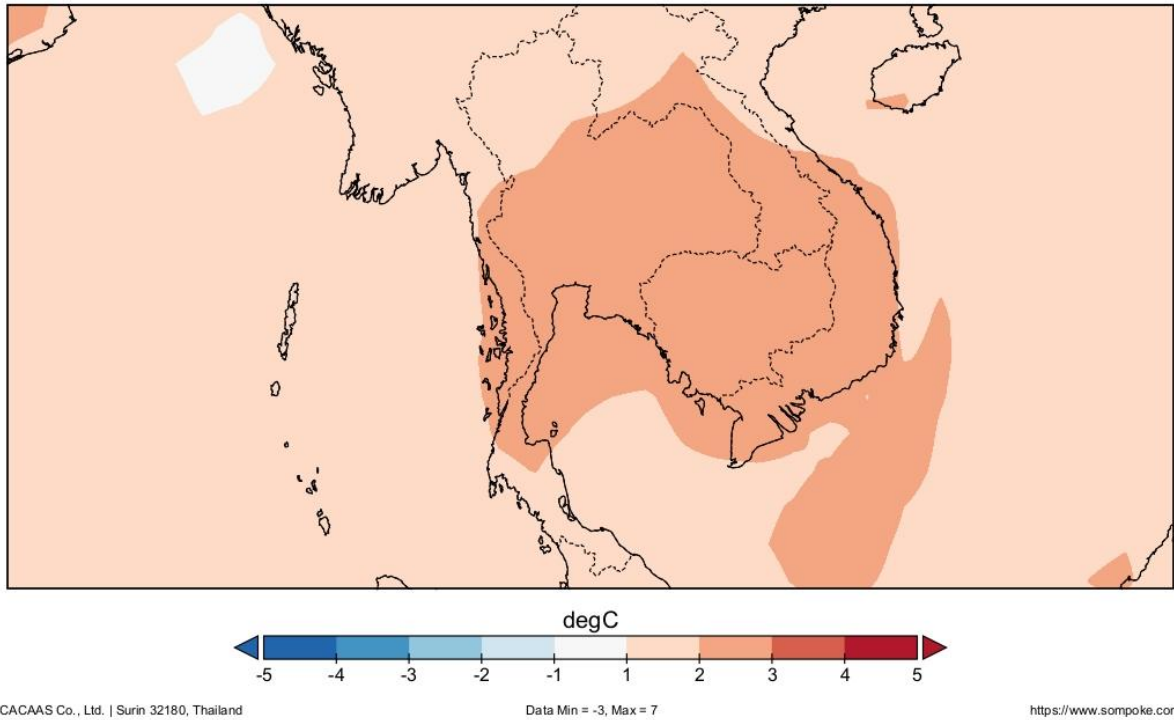
Surface Temperature Anomaly
November 2026 | ECMWF Ensemble Mean

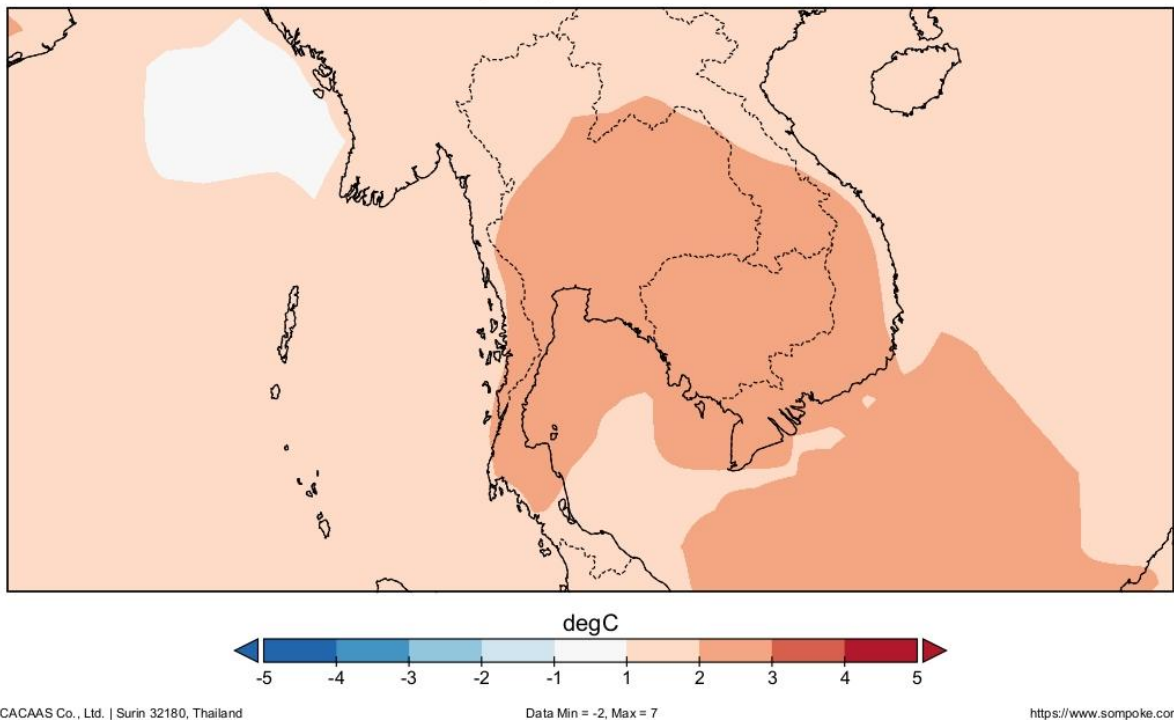
Surface Temperature Anomaly
December 2026 | ECMWF Ensemble Mean

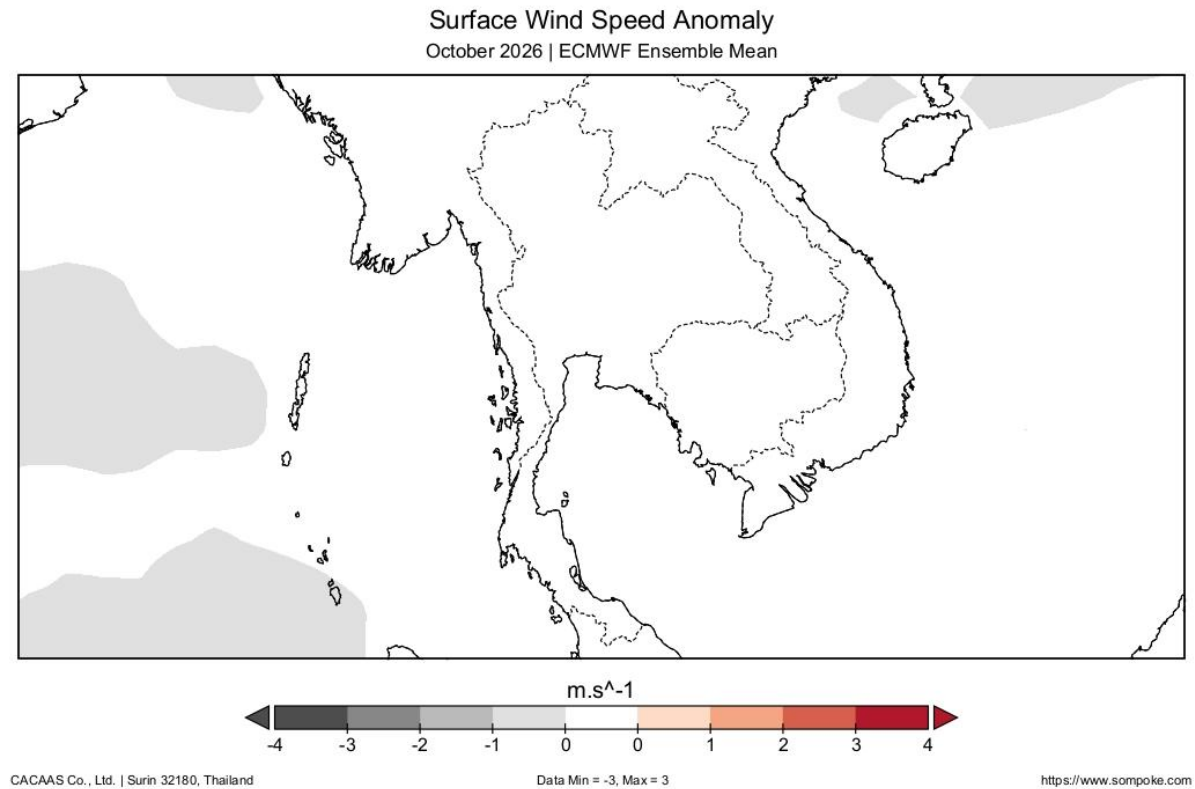
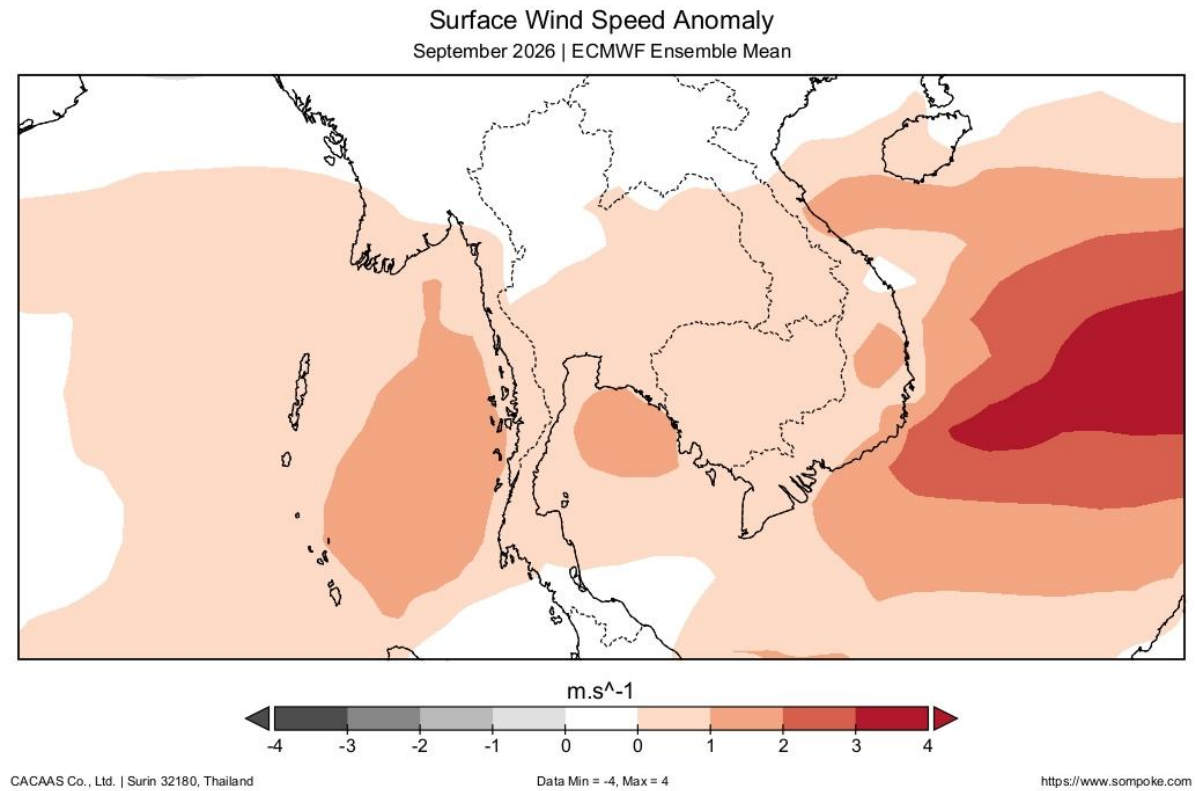
Surface Temperature Anomaly
January 2027 | ECMWF Ensemble Mean

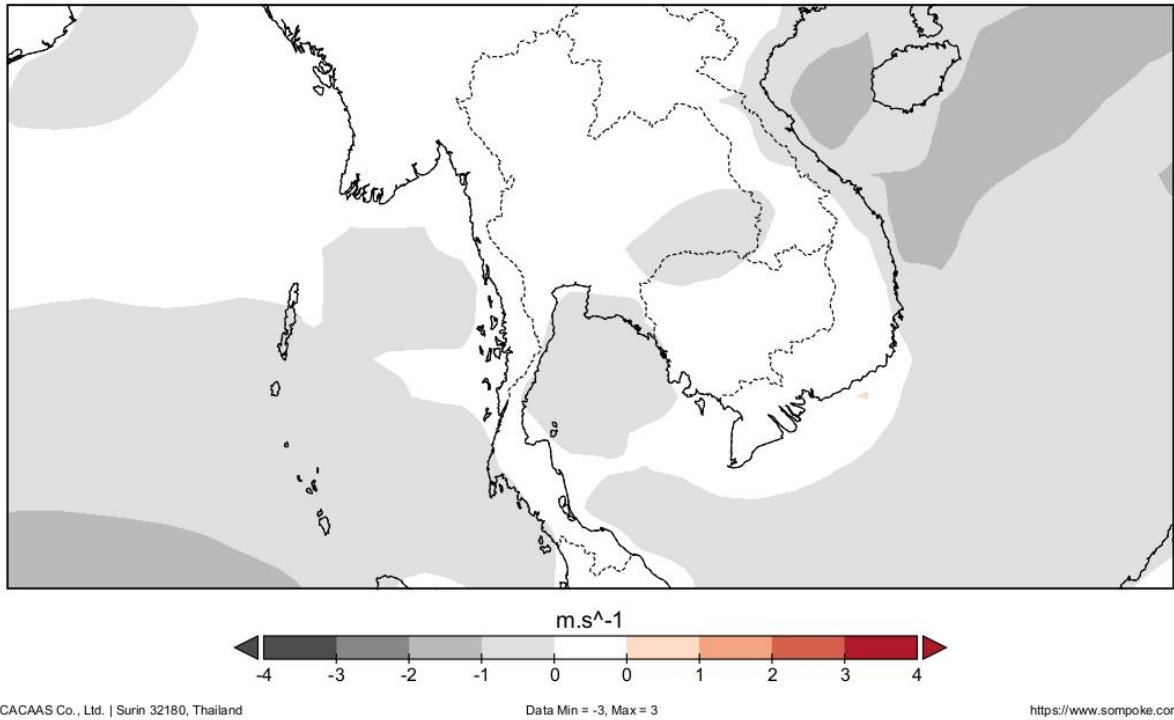
Surface Temperature Anomaly
February 2027 | ECMWF Ensemble Mean

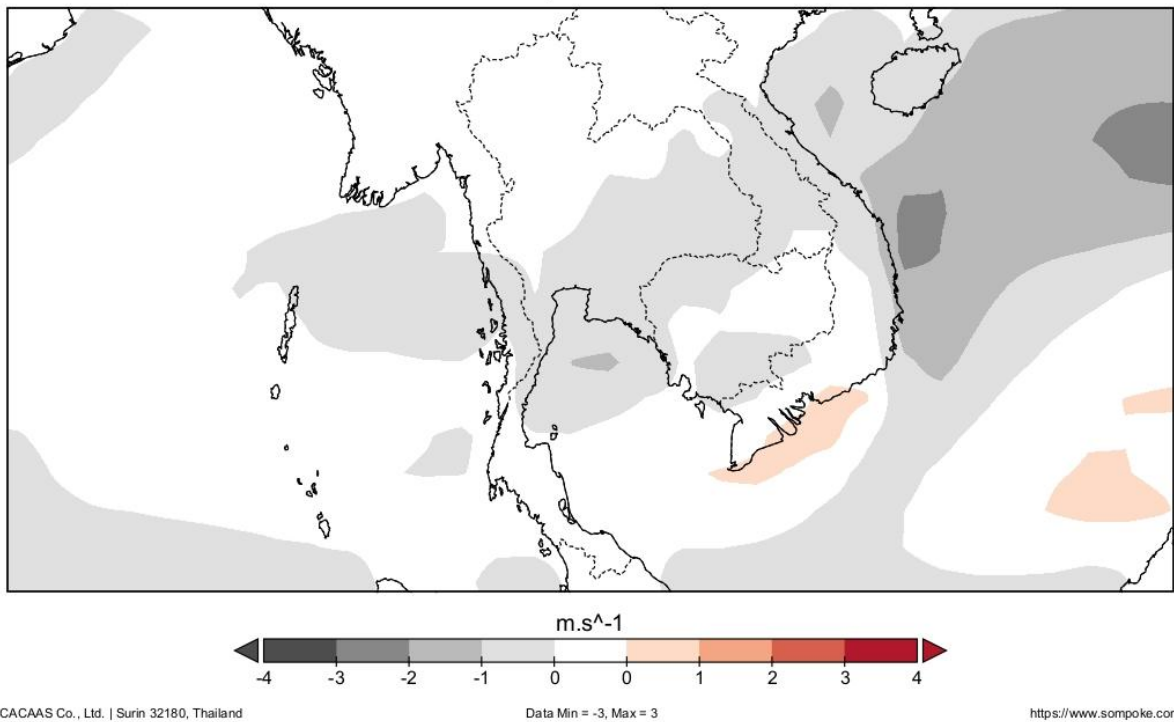
3) Surface Wind Speed Anomaly

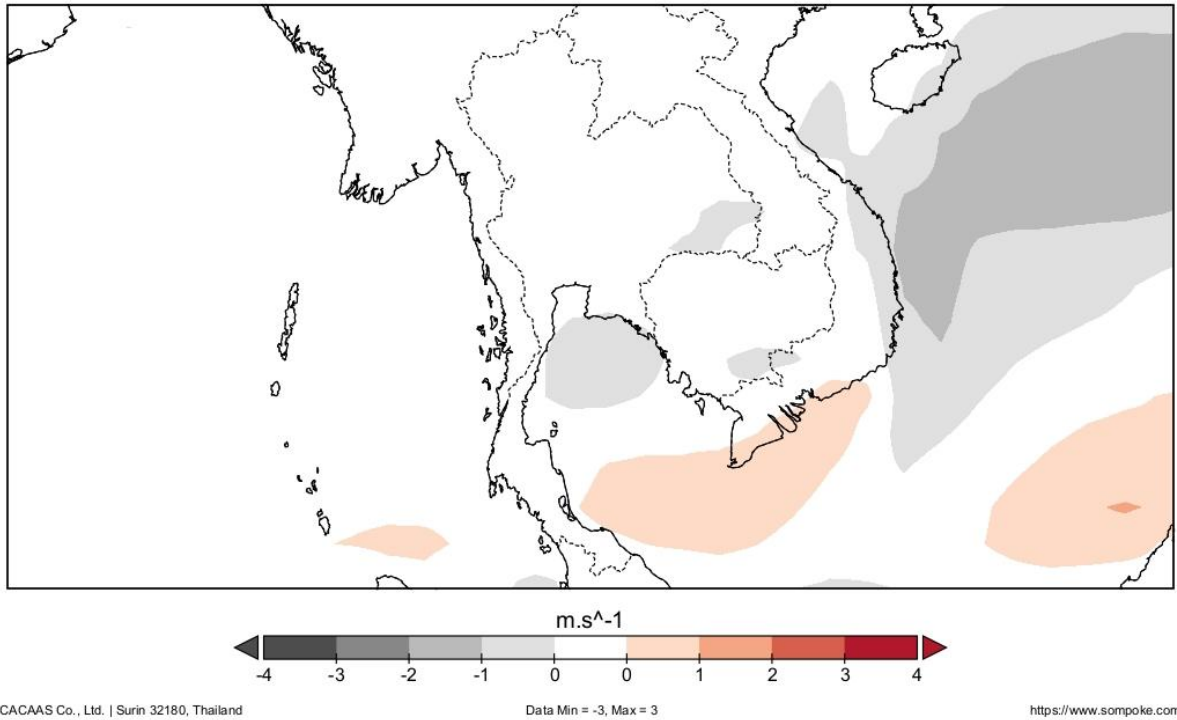
Surface Wind Speed Anomaly
November 2026 | ECMWF Ensemble Mean

Surface Wind Speed Anomaly
December 2026 | ECMWF Ensemble Mean

Surface Wind Speed Anomaly
January 2027 | ECMWF Ensemble Mean

Surface Wind Speed Anomaly
February 2027 | ECMWF Ensemble Mean

